

Reactie Industox:

Het onderzoek vond plaats bij een aantal voetballers van SV Juliana '31 in Malden. Kunt u uitleggen waarom het onderzoek bij deze club plaats vond? Hoe zijn de betrokken voetballers geselecteerd?

Het onderzoek vond plaats bij de betreffende voetbalclub omdat het kunstgrasveld twee maanden voorafgaand aan het onderzoek nieuw was aangelegd en ingestrooid met rubberkorrels gemaakt van autobanden. Bovendien was de herkomst van dit instrooi materiaal bekend (Nederlandse leverancier) en was het PAK-gehalte bekend en vergelijkbaar met gehalten zoals eerder door INTRON in productmonsters van rubber instrooi materiaal van autobanden zijn gemeten. De voetballers die hebben meegedaan aan het onderzoek zijn geselecteerd op rookgewoonte (niet rokers), geslacht (mannelijk), leeftijd (tussen 16 en 50 jaar), medicijngebruik (geen gebruik van teerhoudende shampoo/zeep of -zalf), beroep (geen beroep met vermoede PAK-blootstelling) en huidziekten (niet onder behandeling van arts).

Op het onderzoek is later (in 2008) kritiek geuit door professor Berger uit Maastricht. Hij stelde onder andere dat de gegevens twijfelachtig waren, omdat drie van de zeven urinemonsters voor het onderzoek een hogere 1-hydroxypyreenwaarde hadden dan daarna, en hiervoor geen verklaring is gegeven. Wat vindt u daarvan?

Bij drie van de zeven deelnemers zijn, gedurende de dag voorafgaand aan het verblijf op het kunstgrasveld met langdurig en intensief huidcontact, relatieve hoge achtergrondconcentraties vastgesteld. De resultaten bij deze drie personen zijn wel degelijk betrouwbaar². Als er sprake was geweest van substantiële huidopname van PAK bij deze drie voetballers, dan hadden zij hogere urinespiegels laten zien ná het verblijf op het kunstgrasveld met langdurig en intensief huidcontact. Dat was niet het geval. De gemeten blootstelling bij deze drie personen lag na het verblijf op het kunstgrasveld lager dan de gemeten waarden voorafgaand aan het spelen op SBR infill en ruimschoots binnen de range van PAK-blootstelling uit andere bronnen in het leefmilieu en voeding. Hoewel de oorzaak van de hogere achtergrondwaarden voorafgaand aan de huidblootstelling op het kunstgrasveld niet bekend is, is de conclusie wel gerechtvaardigd dat er ook bij deze personen geen sprake was van een significante PAK opname als gevolg van het huidcontact met rubber infill. Berger's stelling dat het 'twijfelachtige gegevens' en 'onbetrouwbare resultaten' betreft waaruit 'geen conclusies kunnen worden getrokken' is daarom onjuist.

0808080808

Berger stelde ook dat het onderzoek niet representatief kon worden genoemd. In uw reactie op het commentaar van Berger (van 30 juni 2008) stelt u dat Industox ook nooit heeft gepretendeerd dat het onderzoek representatief zou zijn. Toch wordt het onderzoek door de opdrachtgevers (brancheorganisaties en het RIVM) al jaren lang gepresenteerd als 'bewijs' dat er geen gezondheidsrisico's zijn bij het voetballen op kunstgrasvelden met SBR rubbergranulaat. Wat vindt u daarvan?

Het onderzoek zoals uitgevoerd door IndusTox betreft een interventieonderzoek bij voetballers waarbij is gestreefd naar een scenario met extreme (huid)blootstelling (reasonable worst case scenario). Verder merk ik op dat de deelnemers zijn geselecteerd en uitgebreid geïnstrueerd³ om versturende effecten op de urine-uitscheiding van 1-

hydroxypyreen (marker voor PAK) zoveel mogelijk te beperken, zodat zo gevoelig mogelijk een eventuele opname van PAK door huidblootstelling aan rubberinfill van autobanden is vastgesteld. Deze onderzoeksmethode heeft wel degelijk een voorspellende waarde als risicobeoordeling voor de hele populatie.

Ik kan mij er daarom in vinden dat de opdrachtgevers (brancheorganisaties en het RIVM) dit onderzoek als bewijs zien dat er geen sprake is van relevante gezondheidsrisico's als gevolg van huidopname van PAKs uit SBR rubbergranulaat. Als er al sprake is van huidopname, dan is deze beperkt en valt deze binnen de range van PAK-blootstelling uit andere bronnen in het leefmilieu en voeding. Tot slot merk ik op dat de resultaten van dit onderzoek zijn gepubliceerd in een internationaal peer-reviewed wetenschappelijk tijdschrift.